

ภาษาบาลี ๑ คำ คติธรรมประจำสัปดาห์ : “กัลยาณมิตร”

คำว่า **กัลยาณมิตร** เป็นคำมาจากภาษาบาลี ว่า กัลยาณมิตฺต (อ่านว่า กัน-ละ-ยา-นะ-มิด-ตะ) เมื่อเป็นคำไทยแล้ว ก็อ่านว่า กัน-ละ-ยา-นะ-มิด มาจากคำว่า กัลยาณ (ดี, ดีงาม) + มิตฺต (มิตร, เพื่อน) รวมกันเป็น กัลยาณมิตฺต แปลว่า มิตรที่ดี เพื่อนที่ดี

ในคำสอนทางพระพุทธศาสนา มีข้อความที่แสดงถึงคุณลักษณะของกัลยาณมิตรไว้มากมาย เช่น

“กัลยาณมิตร เป็นที่รักใคร่พอใจ เป็นที่เคารพ ควรสรรเสริญ

ฉลาดพูด อดทนต่อถ้อยคำ พูดถ้อยคำลึกซึ้ง ไม่ชักนำในทางที่ไม่ดี

ฐานะเหล่านี้ มีอยู่ในผู้ใด ผู้นั้น เป็นมิตรแท้ มุ่งอนุเคราะห์แต่สิ่งที่เป็นประโยชน์”

(จาก ... พระสูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย สัตตกนิบาต ทุติยสาสุตฺร)

กัลยาณมิตร ในคำสอนทางพระพุทธศาสนา หมายถึง มิตรที่ดี เพื่อนที่ดี เป็นผู้ประกอบด้วย ศรัทธา ศีล ปัญญา เป็นต้น สามารถแนะนำประโยชน์ในโลกนี้ ประโยชน์ในโลกหน้า และประโยชน์อย่างยิ่ง ได้ บุคคลผู้เป็นกัลยาณมิตรสูงสุด คือ พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า

ตามความเป็นจริงแล้วในชีวิตประจำวันของแต่ละบุคคล ย่อมปฏิเสธไม่ได้ว่าจะไม่มีเพื่อน มีเพื่อนด้วยกันทั้งนั้น แต่ที่ควรพิจารณาอย่างยั้งยืน คือ เพื่อนเหล่านั้นเป็นกัลยาณมิตรหรือไม่ หรือมีแต่เพื่อนที่หวังผลประโยชน์จากเรา, เพื่อนที่หวังดีให้เราเกิดกุศล ให้มีความเห็นที่ถูกต้องตรงตามพระธรรมวินัย จึงจะได้ชื่อว่าเป็น กัลยาณมิตร เพราะถ้าไม่มีเพื่อนดี ย่อมไม่สามารถที่จะเข้าใจพระธรรมได้เลย แต่เพราะมีเพื่อนดี จึงช่วยให้เราได้เข้าใจพระธรรม ได้เข้าใจความจริง และละอกุศลต่างๆ เพราะฉะนั้น **เพื่อนที่ดี คือ ผู้เกื้อกูลให้เกิดกุศล เพื่อนคนไหนแนะนำให้เกิดกุศล รู้ได้เลยว่าบุคคลนั้นเป็นกัลยาณมิตร เป็นมิตรที่ดี เป็นเพื่อนที่ดี**

เมื่อก้าวโดยสรุปแล้ว กัลยาณมิตร ไม่ใช่คนที่หวังร้าย ไม่ใช่คนที่พูดประจบประแจง ไม่ใช่คนที่หวังผลประโยชน์จากคนที่ตนคบ ไม่ใช่คนที่แนะนำให้ทำความชั่วต่าง ๆ นานา แต่กัลยาณมิตรย่อมแนะนำในสิ่งที่ถูกต้องตามพระธรรมวินัย เป็นผู้ห้ามจากความชั่ว แล้วให้ตั้งอยู่ในความดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

การได้คบกัลยาณมิตร จึงเป็นไปเพื่อความเจริญขึ้นของปัญญาและกุศลธรรมประการต่าง ๆ อย่างแท้จริง ไม่มีความเสื่อมเลยแม้แต่น้อย.

[ชมรมบ้านฆัมมะ มศพ. : www.dhammahomefellowship.com, โทร . ๐๘๕- ๖๒๑๓๑๐๖]